

กัมพูชาเปิดรับ FinTech ... ตัวช่วยลดความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงบริการทางการเงิน

ปัจจุบันการเปิดรับเทคโนโลยีทางการเงินสมัยใหม่ หรือ Financial Technology (FinTech) เป็นกระแสที่หลายประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญ ไม่เว้นแม้แต่กัมพูชา ซึ่งเป็นอีกหนึ่งประเทศในอาเซียนที่ภาคการเงินการธนาคารเติบโตอย่างแข็งแกร่งและเปิดกว้าง ส่วนหนึ่งเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะบริการชำระเงินผ่านระบบ e-Payment เนื่องจากไม่เพียงช่วยให้การทำธุรกรรมทางการเงินมีต้นทุนที่ต่ำลง มีความสะดวกและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น แต่ยังมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการทางการเงิน ตลอดจนเป็นอีกหนึ่งกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศให้เติบโตได้อีกด้วย

กัมพูชาเปิดรับเทคโนโลยีทางการเงินสมัยใหม่

เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา ธนาคารกลางกัมพูชา (National Bank of Cambodia : NBC) และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ลงนาม MOU ความร่วมมือในการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงินและการชำระเงิน เพื่อส่งเสริมการชำระเงินในรูปแบบ e-Payment ในประเทศกัมพูชาและเชื่อมโยงบริการทางการเงินระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญและเปิดรับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงินมากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ ปัจจุบัน NBC มีโครงการศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงินในหลายรูปแบบที่สำคัญ อาทิ

- **เทคโนโลยี Blockchain** : ในปี 2560 NBC ลงนามความตกลงร่วมกับบริษัท Soramitsu (บริษัท Start-up ด้าน FinTech ชั้นนำจากญี่ปุ่น) เพื่อร่วมพัฒนาระบบ Blockchain สำหรับใช้ในการดำเนินงานของ NBC โดยมีชื่อว่า Hyperledger Iroha ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการที่ไม่ซับซ้อนและสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดทางการเงินได้ถัดมาในปี 2561 NBC ได้เริ่มทดลองใช้ระบบดังกล่าวสำหรับการให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร (Interbank Lending) และคาดว่าจะใช้ศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างสกุลเงินดิจิทัลของกัมพูชาในอนาคต

- **Standardized QR Code** : NBC อยู่ระหว่างศึกษาและพัฒนามาตรฐาน QR Code เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบการชำระเงินของกัมพูชาอันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินภายใต้ Financial Sector Development Strategy 2016-2025 ของกัมพูชา

- **Cross-Border e-Payment** : NBC และ ธปท. มีความร่วมมือในการพัฒนาระบบ e-Payment เพื่อเชื่อมโยงการชำระเงินระหว่างกัมพูชาและไทยในลักษณะ Cross-Border e-Payment อันจะมีส่วนช่วยให้การส่งเงินกลับของแรงงานชาวกัมพูชาที่มีความสะดวกและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มขยายความร่วมมือดังกล่าวไปยังประเทศอื่นในอาเซียน ล่าสุดธนาคารกลางของประเทศในอาเซียนได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อเร่งพัฒนามาตรฐานกลางการชำระเงินด้วย QR Code ของประเทศสมาชิกอาเซียนให้สำเร็จได้ภายในปี 2562 ซึ่งจะสามารเชื่อมโยงระบบการชำระเงินในอาเซียนเข้าด้วยกันและส่งผลให้การทำธุรกรรมด้านการโอนเงิน/ชำระเงินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนมีต้นทุนที่ต่ำลง

การที่ NBC ซึ่งถือเป็นหน่วยงานกำกับดูแลสูงสุดในภาคการเงินของกัมพูชามีแนวโน้มขยายให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงิน ประกอบกับจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในกัมพูชาที่เพิ่มขึ้นมาก

จากราว 1.8 แสนคนในปี 2553 เป็น 12.5 ล้านคนในปี 2561 ส่งผลให้สถาบันการเงินในกัมพูชาส่วนใหญ่หันมาให้ความสำคัญกับ FinTech และปัจจุบันมีสถาบันการเงินต่างชาติเริ่มนำเสนอบริการผ่านแอปพลิเคชันและแพลตฟอร์มดิจิทัลใหม่ๆ อาทิ AEON Specialized Bank (Cambodia) ที่นำเสนอแอปพลิเคชัน Riel Payment ซึ่งเน้นให้บริการชำระเงินออนไลน์บนโทรศัพท์มือถือ (Mobile Payment) สำหรับลูกค้าที่ต้องการชำระค่าสินค้าในห้าง AEON Mall ในกัมพูชา รวมทั้งการชำระค่าสินค้าและบริการอื่นๆ ทั่วไป ทั้งในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐและเงินเรียลของกัมพูชา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าและสนับสนุนการใช้เงินเรียลตามนโยบายของรัฐบาลกัมพูชา ขณะที่ธนาคารไทยพาณิชย์อยู่ระหว่างพัฒนาและทดสอบการให้บริการชำระเงินในรูปแบบ QR Payment ข้ามประเทศ ร่วมกับสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ในกัมพูชา เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าของธนาคารที่มีการใช้จ่ายเพื่อเลือกซื้อสินค้าจากร้านค้าของทั้งสองประเทศ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวไทยสามารถใช้แอปพลิเคชันของธนาคารในการสแกน QR Code เพื่อชำระเงินค่าสินค้าและบริการให้กับร้านค้าในกัมพูชาที่ร่วมโครงการได้ โดยจะเปิดให้บริการได้จริงในระยะต่อไป

FinTech ... ช่วยเติมเต็มความต้องการใช้บริการทางการเงินในกัมพูชา

แพลตฟอร์มดิจิทัลทางการเงินใหม่ๆ ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาและประยุกต์ใช้จะมีส่วนช่วยเติมเต็มความต้องการใช้บริการทางการเงินทั้งการโอนเงินภายในประเทศและระหว่างประเทศผ่านทางออนไลน์ที่มีค่าธรรมเนียมถูกลง ตลอดจนการระดมทุนรูปแบบใหม่ๆ ที่ระบบสถาบันการเงินแบบเดิมไม่สามารถตอบโจทย์ได้อย่างการระดมทุนผ่าน Crowdfunding ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยหน้าใหม่เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น รวมถึงแพลตฟอร์มสินเชื่อ P2P (Peer-to-peer Lending) ซึ่งเป็นการให้สินเชื่อระหว่างบุคคลที่ระบบจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการจับคู่ผู้ขอสินเชื่อและผู้ให้สินเชื่อผ่านการคำนวณคะแนนเครดิต (Credit Score) ทั้งนี้ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ระบุว่า การพัฒนาและประยุกต์ใช้ FinTech อาทิ การให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลทางการเงิน จะมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial Inclusion) ในกัมพูชา โดยจะทำให้ชาวกัมพูชาสามารถเข้าถึงธุรกรรมการเงิน/ชำระเงินเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และเข้าถึงสินเชื่อได้เพิ่มขึ้นมากกว่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ การเปิดรับกระแสการพัฒนา FinTech ไม่เพียงช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินมากขึ้นทั้งในมิติการชำระเงินและการเข้าถึงสินเชื่อ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวกัมพูชา แต่ยังมีส่วนเกื้อหนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของกัมพูชา สอดคล้องกับที่ Mastercard ผู้ให้บริการบัตรเครดิตรายใหญ่ของโลก ประเมินว่าการชำระเงินผ่านระบบ e-Payment ที่เพิ่มขึ้น 1% ของการชำระเงินโดยรวมของประชาชน จะช่วยให้ GDP ของประเทศนั้นขยายตัวขึ้น 0.3-0.5% นอกจากนี้ ความสะดวกและคล่องตัวในการทำธุรกรรมทางการเงินที่เพิ่มขึ้น อาทิ การชำระเงินด้วย QR Code ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระหว่างไทยและกัมพูชา จะมีส่วนช่วยเกื้อหนุนธุรกรรมการค้าระหว่างกันให้ขยายตัว รวมทั้งยังมีแนวโน้มกระตุ้นการทำธุรกรรมการค้าผ่าน e-Commerce ให้เพิ่มมากขึ้นในระยะถัดไป ซึ่งจะเป็นโอกาสเพิ่มช่องทางจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการไทยในตลาดกัมพูชาในอนาคต

ตัวอย่าง Startup ด้าน FinTech ในกัมพูชา

"TosFUND"

แพลตฟอร์ม Crowdfunding

"Karprak.com"

แพลตฟอร์มสินเชื่อ P2P